

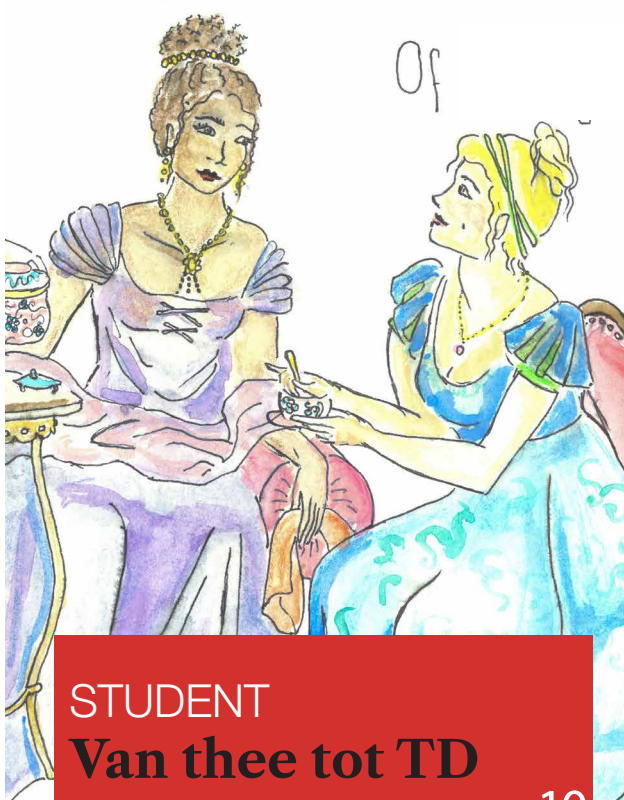
STUDENT

Vraag me naar mijn
beleidspraatje

11

Omg Marie-Claire straks muilt ge
weer met Franz-Jozef

STUDENT

Van thee tot TD

10

CULTUUR

Van idee tot
kunstwerk - Ithaka

12

Aantal examenbetwistingen blijft stijgen

Effect van 30% CSE-regel voorlopig onduidelijk

Dit jaar werden voor het eerst studenten uitgesloten van hun opleiding door de 30% CSE-regel. Nu kan ook de impact ervan op het aantal examenbetwistingen worden gemeten.

Tekst Nora Sleiderink en Pjotr Hubin

Examenbetwistingen onderscheiden zich van betwistingen rond studievoortgangsmatregelen. De 30%-regel kadert in die laatste categorie. De regel werd vorig academiejaar ingevoerd om startende bachelorstudenten die slecht scoren sneller te heroriënteren. De regel houdt in dat wie na de herexamens van zijn eerste jaar een cumulatieve studie-efficiëntie (CSE) van minder dan 30% heeft, die opleiding niet meer mag voortzetten.

Het is voorlopig onduidelijk of er een reële stijging is van het aantal aanvragen van studenten om een opleiding tóch verder te zetten door de 30% CSE-regel. Er waren dit jaar dan wel meer dossiers, maar dat werd verwacht gezien er een 'dubbele cohorte' was: er werden zowel eerstejaarsstudenten onder de 30% CSE als tweedejaars die geen 50% CSE halen, geweigerd. De kans is groot dat zonder de 30% CSE-regel een groot deel het jaar erop toch geweigerd zou zijn, althans volgens de studentenadministratie.

De 30%-regel is geen beslissing, maar gebeurt automatisch door de uitvoering van het reglement. Studenten in een overmacht-situatie kunnen zich hier wel tegen verzet-

ten. Iemand die bijvoorbeeld langdurig ziek is geweest, recent een naaste heeft verloren of met psychische problemen kampte, kan een dossier indienen bij de directeur Studentenadministratie. Die kan dan in een afwijkende toelating voorzien. Volgt er echter een negatieve beslissing, dan kan de student in kwestie in beroep bij de vicerector Studentenbeleid, Rik Gosselink.

'De studenten komen dan op gesprek bij mij', licht Gosselink toe. 'Zo komen bijzondere omstandigheden vaak beter aan het licht. Sommige studenten durven immers niet alles in hun brief aan de directeur Studentenadministratie neer te schrijven om hun privacy te vrijwaren.' De bedoeling van het beroep is het garanderen van een individuele aanpak. De focus ligt dan ook op het reeds afgelegde studieparcours en de kansen om de opleiding met succes af te ronden.

Stijging van betwistingen

Reeds een aantal jaar spreekt men van een 'juridisering van het onderwijs': studenten zouden steeds vaker juridische stappen zetten

Het aantal keren dat mensen in beroep gingen steeg van **575** voor het academiejaar '14-'15 naar **653** voor '15-'16

om die negen toch nog in een tien te veranderen. Ook wie van zijn opleiding wordt uitgesloten, kiest sneller voor de juridische weg. Daartegenover staat dat er steeds meer regels zijn omtrent het behalen van een diploma.

Omdat de 30%-regel gebaseerd is op het aantal behaalde credits, werd verwacht dat hierdoor ook meer examenbetwistingen worden ingediend.

Het aantal keren dat mensen in beroep gingen steeg van 575 voor het academiejaar '14-'15 naar 653 voor '15-'16, blijkt uit een nota die *Veto* kon inzien. Die tendens past echter in de algemene stijgende trend voor het instellen van beroepen. Bovendien is een groot deel van deze beroepen onontvankelijk verklaard, bijvoorbeeld omdat zij na de termijn van zeven dagen werden ingediend, of stopgezet.

Die laatste categorie bestaat vooral uit bewarende beroepen. Dit geeft de kans aan studenten die nog geen feedback hebben kunnen krijgen van hun prof over hun examen, om toch hun rechten te waarborgen. Snapt een student na inzage en gesprek hoe zijn punt tot stand is gekomen, dan gebeurt het vaak dat hij de procedure stopzet.

Er is een lichte stijging van het aantal toegekende beroepen, waarbij de beslissing dus wel degelijk werd herzien: in absolute termen van 136 naar 155, in relatieve termen steeds 24%. In het academiejaar '13-'14 waren dat er nog maar 90, of 19%. De beroepen die *tout court* behandeld werden en daarop dus gegrond of ongegrond werden verklaard, bleven in absolute cijfers wel ongeveer constant en daalden zelfs van 69% naar 62%.

Plan van aanpak

'Het helpt als de student in kwestie reeds een plan van aanpakken heeft. Dan wordt nagegaan met de docenten en de studieloopbaanbegeleider hoe realistisch het voorstel is,' zegt Gosselink. Er komen dus goede afspraken wat betreft de opvolging. 'Dit maakt dat toch zo'n 60% van de studenten die in beroep zijn gegaan tegen hun uitsluiting van de opleiding, hun traject uiteindelijk succesvol voortzetten.'

Vervolg pagina 4.

Er is een lichte stijging van het aantal toegekende beroepen, 136 naar 155

Helemaal naar de kloten

EDITORIAAL

De normalisering van alcohol, het steeds opnieuw bevestigen dat 'zwaar drinken bij het studentenleven hoort', draagt concreet bij aan het alcoholmisbruik onder studenten.

Althans, dat beweren wetenschappelijk onderzoek en officiële instanties als de VAD.

Een tijdje terug schreef *Veto* een reeks waarin we de student de beste drankspelletjes bijbrachten. Systematisch belicht dit studentenblad die aspecten van het studentenleven waarbij alcohol de hoofdrol speelt. Van cantussen, schommelingen in de bierprijzen en tips bij katers tot hilarische filmpjes van kotsende en lallende studenten. Dat is ook logisch, de leescijfers schieten nu eenmaal de lucht in van zodra je 'Helemaal naar de kloten' in je titel zet.

Is het normaal dat een, hoewel onafhankelijke, nog steeds gesubsidieerde organisatie bijdraagt aan de normalisering van iets wat de gezondheid van studenten op lange en korte termijn schaadt?

Waarschijnlijk niet. We willen niet doen alsof we engeltjes zijn, ook onze redactie telt heel wat leden die graag en graag veel alcohol drinken. Wij zijn hier niet om mensen te vertellen wat ze wel en niet mogen doen. Wel om vragen te stellen bij wat we als normaal beschouwen.

Is het normaal dat kringen evenementen organiseren expliciet met als doel om compleet lazarus te geraken? Denk: kring-

genzuip, ad fundum estafettes, zuip je lam-TD's... alles waar je "pintjes 1 euro!!!" achter kan zetten. Is het normaal dat fakbars gratis vaten weggeven en studenten vijf dagen per week bier aan de goedkoopste prijs kunnen aanbieden?

Is het normaal dat alcohol zo'n heilig huisje geworden is dat de slogan van de sensibiliseringscampagne rond alcoholmisbruik en overlast van onze studentenkoepel 'Doe het eens op café', in plaats van 'Doe het eens wat minder' wordt? Is het normaal dat er elke ochtend vijftig nieuwe plasjes kots te vinden zijn tussen de Tiensestraat en de Oude Markt? Dat we ambulances op donderdagavond gewoon geworden zijn?

Nogmaals, we willen niet de belerende moraalridder uithangen. Niemand neemt het je kwalijk als je af en toe eens uit de bocht gaat en op de sofa eindigt met een emmer op je knieën. Maar we moeten ook niet doen alsof het normaal is. Want, en ook dat bevestigt onderzoek, het is net daardoor dat er ook studenten zijn die elke week in de gracht liggen, en na een vijftal jaar unief niet de arbeidsmarkt, maar een afkickkliniek betreden.

Arne Sonck

Redacteur Student. Het editoriaal bevat een mening die gedragen wordt door de redactie.

LE PEN GAAT MET KOE OP DE FOTO

SPLINTER

Fuck de monarchie, en wel onmiddellijk

Het is voor de progressieve medemens ondanks alles toch fantastisch leven vandaag. Racisme is historisch gezien in neergang, de emancipatie van de holebigemeenschap is ondertussen ontwikkeld naar het mooie LGBTTQIAAP*, de seksuele ruimdenkendheid viert hoogtij, de bezorgdheid om ongelijkheid groeit ... De progressieve *Gutmensch* heeft de geschiedenis aan zijn zijde.

In die modern-progressieve zee blijft echter al jaren een conservatief en anti-modern eilandje drijven, een eilandje dat onbegrijpelijk bijna volledig onbesproken blijft. Want hoe verlicht deze samenleving ook lijkt te zijn, één koppige traditie blijkt compleet immuun voor het ideaal van de meritocratische samenleving die elders wél wortel schiet: de monarchie.

Over het archaische, anti-moderne conservatieve karakter van het koningshuis, het meest potsierlijke anachronisme in dit land, wordt in alle talen gezweven, ook in progressieve kringen. De progressieve partijen houden zich bezig met minimale verschuivingen in de meest vage lijnen.

Groen pleit ervoor om 'de politieke macht van het koningshuis af te schaffen', Open Vld wil een 'een modern koningshuis voor de 21ste eeuw', op de website van de sp.a vind ik zelfs niet eens een standpunt over het koningshuis. Straffer: zelfs het republikeinse N-VA heeft de

koninklijke strijdbijl begraven. Mag dat verwonderlijk heten?

Ondanks het opdoeken van *Royalty* is de monarchie nog steeds onverklaarbaar populair. Uit een KU Leuven-studie (2014) blijkt dat 40 à 45 procent van de Vlamingen uitgesproken voorstander is van de monarchie, al is dat percentage gedaald de laatste decennia. Een kleine 30% is voorstander van een louter ceremoniële koning. Een deprimerende 20% is zelfs voorstander van de uitbreiding van de koninklijke macht.

Waarom toch? Waarom hoor ik mijn progressieve vrienden nooit gewoon zeggen: 'Fuck de monarchie'? Dat gemorrel in de marge over meer of minder ceremonieel ben ik spuugzat: schaf dat koningshuis gewoon af.

Het gaat echt niet over het bedenkelijke niveau van onze Saksen-Coburgs, niet over moorddadige exploten in Congo, niet over een audiëntie bij de *Führer*, niet over misplaatste standpunten over abortus en zelfs niet over hoeveel de monarchie de Belgische belastingbetaler kost op jaarbasis (38.742.000 euro per jaar, overigens). Het gaat om het principe.

Dat het principe erfelijke macht er anno 2017 nog zo vlotjes ingaat, verbaast me elke dag opnieuw. Bij dezen pleit ik dan ook voor verandering. Progressieven aller lande, het koningshuis verdient geëuthanaseerd te worden. Niet morgen, maar vandaag. Erfelijke macht was mis-

schien nog leuk in de 19de eeuw, in de 20ste eeuw was ze al compleet gedateerd. We zijn ondertussen 2017.

Puur op basis van geboorte bepaalde wettelijke privileges en macht (zo niet invloed) verkrijgen, gaat compleet in tegen waar progressieven in onze samenleving vandaag voor staan. Deze monarchale schandvlek op het progressieve blazoën heeft ondertussen lang genoeg geduurd. Daarom: *Fuck* de monarchie, en wel onmiddellijk.

*Lesbian, gay, bisexual, transgender, transsexual, queer, questioning, intersex, asexual, ally, pansexual

Simon Grymonprez

De Splinter bevat de mening van de auteur. Ze bevat niet de mening van de redactie.

Alcohol wordt beschouwd als een vaste factor in het studentenleven. Door die normalisering krijgt alcoholmisbruik vrij spel.

Tekst Arne Sonck en Anton Geers
 Beeld Celine Vandeweghe

Een cantus op wodka, het wereldrecord Ad Fundum, Perte totale TD ... Dergelijke evenementen zijn geen onbekenden in het Leuvense uitgaansleven. Je merkt het aan de uitgerende posters op voorhand, en aan de gele, groene (en ja, soms zelfs blauwe) plasjes kots achteraf.

Feit is dat alcohol als drug genormaliseerd is in de samenleving, hoewel alcohol door weinig studenten als drugs wordt beschouwd. Zoiets als overdosen op alcohol 'bestaat niet'.

Toch zijn er weinig andere softdrugs waarvan je na één avondje gebruik gemakkelijk overgeeft of zelfs bewusteloos geraakt. En nog minder die op lange termijn zo gevaarlijk en verslavend zijn.

Jan Tytgat, toxicoloog en professor aan de KU Leuven, stelt dat alcohol bij bepaalde hoge dosissen zeker als harddrug kan worden geïnclassificeerd. 'Indien alcohol in deze tijd werd ontdekt in het laboratorium, zou het bijna niet meer worden toegelaten op de markt. De maatschappij is bijzonder tolerant ten opzichte van een stof die bij langdurig en intens gebruik zeer kwalijke effecten veroorzaakt.'

Normalisering door media

'Een complex samenspel van factoren zorgt ervoor dat alcohol op die manier genormaliseerd wordt,' legt Joris Van Damme, onderzoeker bij de VAD. VAD is het Vlaams expertisecentrum voor alcohol, illegale drugs, psychoactieve medicatie, gokken en gamen.

'Een eerste element is de representatie in de media: als men in soaps, krantenartikelen enzovoort steeds focust op bepaalde excessen in het studentenleven zonder dat dat per se een alle-

'Alcohol ontgroeien verloopt niet altijd even vlot'

JORIS VAN DAMME,
 ONDERZOEKER BIJ DE VAD

daags gegeven is,' zegt Van Damme, 'kan dat een bepaald beeld vormen over alcohol in het studentenmilieu.'

Volgens Van Damme geldt hetzelfde voor sociale media. 'Hier wordt heel vaak een positief beeld opgezet van alcoholmisbruik: men post over grote verhalen, de leuke avond, zotte dingen die je hebt meegemaakt. Negatieve aspecten van alcoholmisbruik blijven er onbelicht. Dat is ook zo in gewoon mondeling contact tussen studenten, wanneer dingen worden weggelachen of er stoer gedaan wordt over bepaalde uitspattingen.'

'Ik stop zodra ik afstudeer'

'Ook de maatschappij draagt hieraan bij,' denkt Van Damme. 'Veel mensen zien (zwaar) drinken als een belangrijk onderdeel van het studentenleven. Dat is een perceptie waar heel veel partijen soms van overtuigd zijn: familie, vrienden en mensen in de omgeving van de student gaan zo ook overmatig alcoholmisbruik vergoelijken en normaliseren. Ze zijn er van overtuigd dat studenten dit gedrag wel zullen 'ontgroeien', eenmaal ze meer verantwoordelijkheden opnemen in hun leven.' ->

Nu online
Matthew and the Atlas
in Het Depot

Nu online
Recensie:
Risjaar Dri

Donderdag
'Cum laude': niet
overal hetzelfde?

Hoe slechtgaan normaal werd

Een studentenbevraging uit 2013 door de VAD toont aan dat regelmatig alcoholgebruik geen uitzondering is.

- **4 op de 10** studenten drinkt tijdens het academiejaar en in vakantieperiodes meerdere malen per week tot dagelijks bier.
- Bijna **1 op de 10** studenten doet wekelijks tot dagelijks aan binge drinking.
- **Een kwart** van de studenten geeft aan in de laatste 6 maanden minstens 4 keer dronken te zijn geweest.
- Zowel regelmatig drinken, binge drinking, als dronkenschap komt merkkelijk **meer voor bij mannelijke studenten.**
- Bij bijna **twee derde van de mannen** en bij bijna **de helft van de vrouwen** zijn er indicaties voor riskant alcoholgebruik.

'Dit 'ontgroeien' verloopt echter niet altijd even vlot. Zo toont onderzoek dat zwaar en problematisch drinkende studenten geregeld stevig blijven drinken tijdens hun professionele carrière', vervolgt Van Damme.

Daarnaast kent alcohol ook verschillende kortetermijneffecten die de gezondheid en het welzijn van studenten negatief beïnvloeden. 'Zo krijg je dus door een samenspel van factoren een situatie waarin iets essentieel problematisch als alcoholmisbruik genormaliseerd wordt. Die normalisering *an sich* zal dan ook effectief bepaald gedrag uitlokken of in de hand werken', volgens Van Damme.

Omgeving speelt grote rol

Hoe valt die normalisering tegen te gaan? 'Door sensibiliseringscampagnes', denkt Van Damme, 'maar minstens even belangrijk is de structurele aanpak. Met als eerste punt het voorzien van goede alternatieven voor alcohol op studentenevenementen. Zo dat je als je niet drinkt niet meteen aangewezen bent op water maar bijvoorbeeld ook eens een lekkere mocktail kan krijgen.

Ook spelen de instellingen vaak een te kleine rol, doordat ze geen duidelijke visie hebben op alcohol en studenten of die niet communiceren.'

In zijn doctoraat *Determinants of alcohol use among students in higher education*, beschrijft Van Damme concreet hoe omgevingsfactoren invloed hebben op het drankgebruik van bepaalde studentengroepen. De studie toont aan dat er een verschil is in de prevalentie van maandelijks bingedrinken tussen faculteiten: faculteiten met bijvoorbeeld meer kotstudenten kennen meer gevallen van bingedrinken. Daarnaast spelen ook faculteitspecifieke factoren (zoals de ligging, het al dan niet hebben van een alcoholbeleid, ...) een rol.

Deze resultaten tonen het belang van interventies die zich ook richten op omgevingsfactoren.

Zo zou het interessant zijn, mochten interventies zich richten op onderwijsinstellingspecifieke karakteristieken, bijvoorbeeld door de ontwikkeling en duidelijke communicatie van een alcoholbeleid naar studenten. Daarnaast beschrijft de literatuur ook dat ouders met studerende kinderen in het hoger onderwijs een niet te onderschatten invloed blijven hebben op het drinkgedrag van deze jongvolwassenen.

De dosis maakt het vergif

Jan Tytgat, toxicoloog aan de KU Leuven, meent dat alcohol 'zeker als harddrug kan worden geïnclassificeerd'. Hij legt uit wat de verschillen en de gelijkenissen zijn.

'Een belangrijke leidraad bij de indeling van drugs is de instelling van al dan niet psychische of fysieke afhankelijkheid', vertelt Jan Tytgat, toxicoloog aan de KU Leuven. 'Het beste voorbeeld hiervan is heroïne: een stof waar men absoluut mee moet opletten, aangezien men er zeer snel zowel lichamelijk als mentaal aan gebonden wordt.'

'Gebruik van alcohol stelt echter ook beide vormen van afhankelijkheid in en kan aldus even gevaarlijk worden bij overmatig gebruik. Cannabis en xtc daarentegen zijn eveneens zeer slecht voor de gezondheid, maar men heeft geen wetenschappelijk bewijs dat men er fysiek afhankelijk van wordt.'

Kauwen op cocabladeren

De dosis is uiteraard van primair belang in de toxicologie. Als je bijvoorbeeld 25 pintjes drinkt of één volledige fles sterke drank zoals gin of wodka, dan bevindt men zich in een schemerzone tussen al dan niet fatale gevolgen.'

Volgens Tytgat is dit bijvoorbeeld ook het geval met cocaïne. 'In Latijns-Amerika kauwt men op de cocabladeren, dat is relatief ongevaarlijk want de werkzame stof wordt snel afgebroken. De cocaïne die bij ons wordt gebruikt is echter veel intenser en door het te snuiven of te roken krijg je alle kwalijke gevolgen.'

'Bij een vergelijking tussen alcohol en drugs is dus gebruikswijze en dosis van belang om te kunnen zeggen wat het gevaarlijkst is', besluit Tytgat. (Anton Geers)

Aantal examenbetwistingen blijft stijgen

(vervolg voorpagina)

Volgens Gosselink betreft het echter enkel de mensen met echte verschoningsgronden. 'Wie gewoonweg weet niet genoeg gewerkt te hebben, gaat niet in beroep wegens gebrek aan een goed verhaal.' Het kan echter ook zijn dat vooral de stersten de tijd en middelen hebben om toch voor een beroepsprocedure te gaan.

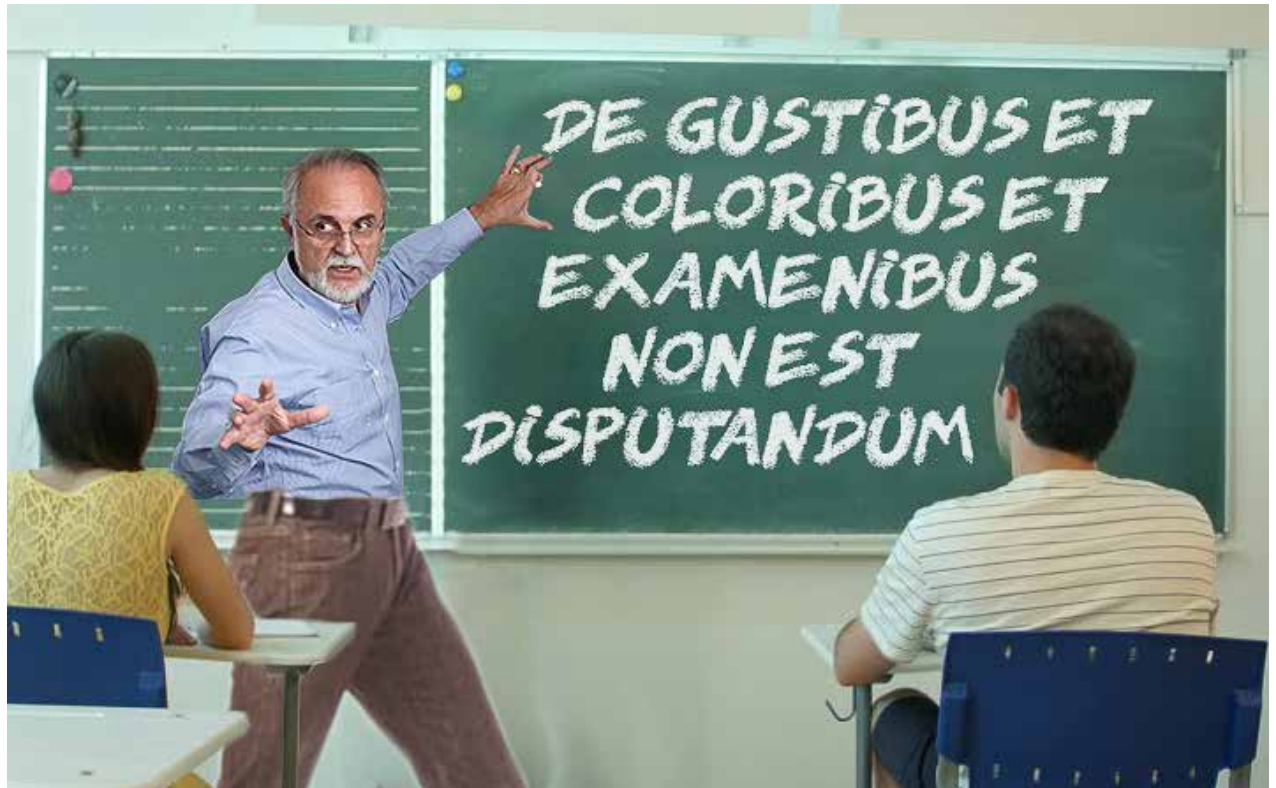
Het bewijs dat studenten kunnen gebruiken om hun beroep te staven, is divers. Inzake studie-

'Vroeger gebeurde examineren heel feodaal: de prof gaf een cijfer en dat was onbetwistbaar'

RIK GOSSELINK
VICERECTOR STUDENTENBELEID

voortgang zullen er vaak medische aspecten zijn. Studenten kunnen dan onder gesloten omslag medische info bezorgen die wordt beoordeeld door een adviesgroep bestaande uit specialisten van het universitaire ziekenhuis. Bij examenbetwistingen komen de ECTS-fiches vaak in opspraak. Een prof kan namelijk geen competenties testen die volgens de fiche niet moeten worden behaald. Ook het niet vermelden van hoeveel een bepaald onderdeel doorweegt op de punten, kan aanleiding geven tot een geslaagd beroep.

Toch blijft bewijsgeving vaak moeilijk. Ibrahim* bleek gebuisd op een vak door zijn participatie tijdens het werkcollege. Toen hij ging vragen waarom, kreeg hij een blad met zijn naam te zien, waarop streepjes werden getrokken telkens als hij in de les een vraag had gesteld of beantwoord. Dit betwisten

© Thomas Winters

zonder bewijs dat hij wél zijn hand had opgestoken, is een hele opgave.

Ongeoorloofde druk

Bovendien lijken sommige proffen ongeoorloofde druk te leggen op studenten om hen te ontmoedigen een beroep in te stellen. Ibrahim kreeg te horen dat als hij zijn participatiepunt zou betwisten, het punt op zijn schriftelijk opdracht wel eens kon dalen. Dat kan nochtans niet, verzekert Gosselink. 'Het

kwam allemaal heel dreigend over', aldus Ibrahim. Uiteindelijk durfde hij niet verder te gaan met de procedure.

Gosselink geeft toe dat zulke verhalen vaker terugkomen. 'Vroeger gebeurde examineren heel feodaal: de prof gaf een cijfer en dat was onbetwistbaar.' De vicerector gelooft echter dat meer transparantie in het toetsbeleid bijdraagt tot kwaliteitsvol onderwijs. 'Proffen moeten begrijpen dat zij verantwoordelijk zijn voor de punten die zij geven.'

*Ibrahim is een gefingeerde naam.

Vlaamse onderwijsadviesraad wil af van spookopleidingen

De Vlaamse Onderwijsraad (Vlor) heeft een advies klaar voor de Vlaamse regering rond het taalbeleid. Ze pleit voor versoepeling en wil de strenge regels liever zien verdwijnen.

Tekst Simon Grymonprez

Vorig semester berichtte *Veto* dat de Vlaamse universiteiten Vlaamse taalwetten omzeilen om toch maar aan de strenge regels tegemoet te komen. Ook slaakte de KU Leuven een alarmkreet rond de strenge taalregel voor buitenlandse professoren, die na drie jaar zeer goed Nederlands moeten beheersen.

De Vlor, een invloedrijke, onafhankelijke instantie die adviezen geeft aan de Vlaamse minister van Onderwijs, boog zich over de taalwirwar en bracht recent een advies uit.

Van drie naar vijf

De taalregeling voor buitenlandse professoren noemt de Vlor 'een belemmering in het aantrekken van buitenlandse toponderzoekers'. In de huidige regeling moeten buitenlandse professoren na drie jaar een B2-niveau Nederlands halen.

Ondertussen lijkt de Vlaamse regering gezwicht onder de druk. *De Morgen* meldde dat de termijn verlengd wordt van drie naar vijf jaar. Wel moeten ze binnen de twee jaar een A2-niveau halen. 'Vlaanderen toont hiermee een meer verwelkomende houding richting buitenlandse onderzoekers', reageerde rector Rik Torfs.

Ook Didier Pollefeyt, vicerector Onderwijsbeleid aan de KU Leuven, is opgelucht. 'We zijn hier zeer blij mee. Op een realistische manier maakt het een traject voor docenten mogelijk dat reëel de kans biedt om Nederlands te leren. Dit zet de internationalisering van onze universiteiten minder in de weg.'

Weg met quota

Daarmee zijn nog niet alle taalproblemen van de baan. De huidige regelgeving rond het inrichten

van anderstalige bachelors en masters is streng en complex: 6% van de bacheloropleidingen en 35% van de masteropleidingen mag anderstalig zijn. Voor elke Engelstalige opleiding moet overigens een volledig Nederlandstalig equivalent zijn. Dat is nog niet alles: een bacheloropleiding is al 'anderstalig' als meer dan 18,33% van het aantal studiepunten anderstalig is, voor de master is dat meer dan 50%.

Kwantitatieve quota waar de Vlaamse overheid beter van af stapt of op z'n minst soepeler in wordt, vindt de Vlor. 'Het opleggen van rigoureuze kwantitatieve quota, die veel planlast met zich meebrengen, is een overbodige maatregel. De kwantitatieve logica en formele quota zijn niet gebaseerd op inhoudelijke argumenten en staan haaks op de principes van internationalisering', leest de nota.

'Het advies van de Vlor mikt zeer hoog en probeert het onderste uit de kan te halen', vindt vicerector Pollefeyt. 'In de huidige politieke context zijn dit alleen niet erg realistische voorstellen.'

Volgens Pollefeyt is de huidige taaldiscussie terug te brengen op drie kerndiscussies. De eerste is de vereiste dat maximaal 6% van de bacheloropleidingen en 35% van de masteropleidingen anderstalig mag zijn. 'Zeker wat de masters betreft is er wel nog wat speelruimte', vindt Pollefeyt. 'Voor de bachelor zou je kunnen zeggen dat de marge wél op is.'

Taalvaardigheid meten

Een andere discussie behandelt de regel die stelt dat een bacheloropleiding 'anderstalig' is als meer dan 18,33% van het aantal studiepunten anderstalig is. In de master is dat meer dan 50%. Een tweede regel legt een beperking op het aantal anderstalige opleidingen. De Vlor wil van deze regel af, maar stelt daar wel iets anders tegenover.

'Als je een opleiding in het Engels aanbiedt, moet je ervoor zorgen dat de juiste competenties worden bereikt', licht Ann De Schepper toe. Zij is vicerector Onderwijs aan de Universiteit Antwerpen en voorzitter van de Raad Hoger Onderwijs binnen de Vlor. 'Je moet vermijden dat je een diploma van een Engelstalige opleiding uit geeft en de studenten niet helpt om die leerresultaten te bereiken.'

Er moet dus worden toegezien dat het juiste niveau van Engelse academische taalvaardigheid wordt bereikt, vindt de Vlor. 'Als wij willen dat studenten bepaalde competenties bereiken, dan moet er voorzien worden hoe je die competenties wil bereiken', aldus De Schepper.

Didier Pollefeyt kan zich niet vinden in het voorstel van de Vlor. 'De Vlor zou wel die quota afschaffen, maar in de plaats daarvan zouden we allemaal aparte leerresultaten moeten inschrijven die te maken hebben met taalvaardigheid.'

Dat betekent volgens de vicerector concreet dat studenten formeel als deel van de leerresultaten aan bepaalde taaleisen moeten voldoen aan het einde van bijvoorbeeld een anderstalige masteropleiding, en je die eisen dus ook apart moet evalueren in de examens.

Geen goed idee, vindt Pollefeyt. 'Wij vinden dat de leerresultaten van 344 opleidingen aanpassen, inclusief alle evaluaties, een enorme administratieve overlast. Ten tweede kom je eigenlijk tussen in de autonomie van de instellingen en opleidingen.'

Wij denken dat zo'n prijs betalen voor het afschaffen van die quota, te hoog is. Het is nog maar de vraag of dat voor de overheid een aanvaardbaar voorstel zou zijn.'

Nederlandstalig equivalent

De Schepper wil graag relativeren: 'Ik zie niet in waarom het veel strenger zou worden of veel meer administratieve last zou zijn, omdat dat op dit moment vaak ook al gebeurt, bijvoorbeeld bij bacheloren masterproeven. Als je competentiegericht werkt, moeten die competenties aan bod komen en moeten ze ook worden geëvalueerd.'

Het laatste deel van de Gordiaanse talenknoop is dat er voor elke Engelstalige master of bachelor een volledig Nederlandstalig equivalent moet bestaan binnen Vlaanderen. De Vlor ziet dit liever verdwijnen en geeft de verantwoordelijkheid aan de instellingen. De KU Leuven stelt meer realiteitszin voor om dit te verbreden naar een Nederlandstalig equivalent 'in Vlaanderen of Nederland'.

Of de Vlaamse overheid het advies van de Vlor opvolgt, is weinig waarschijnlijk. De huidige impasse in het taalbeleid is opvallend en zal nog wel een tijdje duren: de Vlor en universiteiten vragen flexibilisering, de Vlaamse Overheid blijft onder impuls van de N-VA de strijd tegen meer verengelsing voeren.

Advies klassenraad voorspelt je studiesucces wél goed

Ook timemanagement blijkt belangrijke voorspeller van studiesucces

Onder andere het advies van de klassenraad en je werketos in het secundair zijn belangrijke voorspellers voor studiesucces in ingenieurs- en wetenschapsrichtingen aan de KU Leuven.

Tekst Simon Grymonprez
Beeld Celine Vandeweghe

In het kader van het Europese readySTEMgo-project analyseren de faculteiten Ingenieurswetenschappen, Industriële Ingenieurswetenschappen, Wetenschappen en Bio-ingenieurswetenschappen de factoren die studiesucces bepalen.

Het project peilt zowel naar cognitieve factoren (vooropleiding in het secundair) als naar niet-cognitieve factoren, zoals doorzettingsvermogen of time-management.

'Een mooie consistente factor is het advies van de klassenraad', licht Maarten Pinxten, coördinator van het readySTEMgo-project, toe. 'We hadden niet verwacht dat dit zo'n sterke voorspeller zou zijn.'

Concreet vroegen de onderzoekers aan de eerstejaarsstudenten of de klassenraad akkoord ging met de keuze voor de opleiding waarin ze zaten. 7% van de studenten gaf aan dat de klassenraad het niet eens was met de

gekozen studierichting. 'Als we dat koppelen aan de data zien we zeer sterk een verband met de studieresultaten', vertelt Pinxten.

'Niet wereldschokkend', vindt Pinxten, 'maar het is wel belangrijke feedback die wij kunnen

terugkoppelen naar secundair onderwijs. De leerkrachten krijgen soms kritiek op hun adviezen of voelen zich moedeloos omdat sommige studenten er geen rekening mee houden. Ze krijgen er eigenlijk nooit gestructureerde feedback op terug.'

Vooropleiding matters

Niet alleen het advies van de klassenraad blijkt voorspellend: ook de mate waarin een student hard of minder hard heeft moeten werken in het secundair blijkt van voorspellende waarde. 'Dat is een subjectieve variabele, wij hebben niet met

een chronometer naast die studenten in het secundair gezeten natuurlijk', lacht Pinxten.

Het resultaat mag opvallend heten. 'Wat we zien is dat studenten die aangeven dat ze hard hebben moeten werken in het secundair, betere

resultaten halen op het einde van het eerste jaar van het hoger onderwijs', aldus Pinxten. 'Het ontwikkelen van een goede werketos in het secundair onderwijs betaalt zich dus terug aan de universiteit.'

Omgekeerd geldt overigens hetzelfde: de combinatie van niet hard moeten werken in het secundair en een laag eindpercentage wiskunde blijkt een dodelijke combinatie. Een aanzienlijk aantal van hen haalt geen 30 procent van het aantal opgenomen studiepunten.

De studie ontkracht op die manier enkele *urban legends* die de ronde doen onder studenten in het secundair, zoals vooral niet luisteren naar het advies van de klassenraad of dat het 'echte werk' pas begint aan *den unief* en hard werken dus overbodig is. Of dat vooropleiding er niet toe doet en iedereen vanaf nul begint aan het hoger onderwijs, bijvoorbeeld.

'Het is manifest onwaar dat vooropleiding er niet zou toe doen', vertelt Pinxten. 'Wat ik zie is dat studenten niet gelijk aan de start verschijnen. Noch in termen van cognitieve capaciteiten en noch in termen van vaardigheden die ze hebben.'

Werkethos als compensatie

ReadySTEMgo focust ook heel erg op studeervaardigheden, meer bepaald de vaardigheden die aan bod komen op het oriënteringsplatform van de KU Leuven (de LASSI-test op het LUCI-platform). Zo blijken de mate waarin je goed bent in time-management, concentratievermogen en doorzettingsvermogen goede voorspellers van studiesucces in ingenieurs- en wetenschapsrichtingen.

Bepaalde studievaardigheden bleken niet voorspellend, zoals bijvoorbeeld 'studietechnieken', technieken die betekenisvol leren mogelijk maken (zoals onderlijnen of eenvoudige grafieken maken). 'Ik wil niet stellen dat deze vaardigheden niet van belang zijn',

licht Pinxten toe. 'Ik ben van mening dat studenten deze technieken nog niet echt nodig hebben gehad in het secundair omdat de hoeveelheden leerstof en het tempo nog redelijk beheersbaar zijn. Deze vaardigheid wordt zeer belangrijk wanneer studenten aan de universiteit geconfronteerd worden met grote hoeveelheden leerstof.'

Faalangst bleek ook geen bruikbaar instrument te zijn om risicogroepen bij de start te identificeren.

Daar zijn dan ook weer uitzonderingen op. Bij burgerlijk ingenieur-architect gaat de relatie met time-management bijvoorbeeld

niet op. 'Dat komt omdat ze vanuit die opleiding gewoon minder gelegenheid krijgen dat uitstelgedrag te manifesteren', zegt Pinxten, 'zij gaan van deadline naar deadline.'

Toch is het plaatje complex, benadrukt Pinxten. 'Je kan misschien een goede vooropleiding hebben gehad, maar als je het secundair onderwijs met twee vingers in de neus bent doorgefietst en 65% had voor wiskunde, trek je dat niet zomaar recht aan de universiteit.' Tegelijkertijd: als je vooropleiding niet ideaal is maar je hebt wel een goede werketos, dan kan die ethos een goede compenserende factor zijn.

'We zeggen dit alles niet om studenten af te schrikken', meent Greet Langie, promotor van het readySTEMgo-project. 'Ik vind het belangrijk dat een student weet dat hij in een risicogroep zit en dus harder zal moeten werken. Die boodschap is belangrijk.'

'Het is manifest onwaar dat de vooropleiding er niet zou toe doen'

MAARTEN PINXTEN
COORDINATOR READYSTEMGO

7% van de studenten gaf aan dat de klassenraad het niet eens was met de gekozen studierichting

'Ik vind het belangrijk dat een student weet dat hij in een risicogroep zit en dus harder zal moeten werken'

GREET LANGIE
PROMOTOR READYSTEMGO

DOSSIER: De zin en onzin van een referendum

Willen jullie **meer** of **minder** democratie?

Voor velen is het duidelijk: er mankeert iets aan onze democratie. Referenda lijken volgens sommigen een oplossing te bieden. Al zijn er ook heel wat valkuilen. 'Het is dan ook geen wondermiddel.'

Tekst Filip Zivkovic en Sharyfah Bhageloe

In 2016 zorgden referenda door heel Europa voor veel commotie. Onder andere het beruchte brexit-referendum met als gevolg de aftreding van toenmalig Brits premier Cameron, het niet-bindende referendum in Nederland over het associatieverdrag met Oekraïne en het Italiaanse referendum over de grondwets hervorming, waarna toenmalig premier Renzi aftrad.

Lokaal, misschien nationaal

Terwijl de eerste slachtoffers van de brexit zijn gevallen, zoals de gekrompen Toblerone chocoladeropen, likken veel Britten hun wonden. De waarde van het Britse pond is na de brexit gedaald. Toch kunnen referenda ook voor een efficiëntere overheid zorgen, als daar op de juiste manier gebruik van wordt gemaakt.

Volgens Kristof de Witte, directeur faculteit onderzoekscentrum LEER (Leuven Economics of Education Research), leiden referenda tot meer efficiëntie van de lokale overheid. Samen met Zareh Asatryan deed hij onderzoek naar de invloed van referenda op de efficiëntie van de lokale overheid in de Duitse deelstaat Beieren.

'Het is een belangrijke voorwaarde dat de onderwerpen van referenda goed gekaderd worden', aldus De Witte. 'De onderwerpen moeten dicht bij de leefwereld van de mensen liggen. Zo gingen referenda in Beieren over concrete economische en mobiliteitsprojecten, onderwijshervormingen en nutsvoorzieningen. Door concrete projecten aan te bieden en de burgers goed te informeren, wordt de betrokkenheid van de burgers verhoogd.' Deze betrokkenheid kan volgens De Witte voor een hogere opkomst zorgen.

Of deze bevindingen ook op nationaal niveau gedaan kunnen worden, kan De Witte niet met zekerheid bevestigen. 'Dat is moeilijk te onderzoeken op nationaal niveau natuurlijk, want er is daarover ook minder data beschikbaar.'

Dure referenda

Toch vermoed De Witte dat dezelfde bevindingen boven kunnen komen als er op nationaal niveau

onderzoek gedaan zou worden, mits de onderwerpen tastbaar en concreet zijn.

'Ik vermoed als dezelfde redenering wordt doorgetrokken, het tot dezelfde efficiëntie zou leiden op nationaal niveau, als wij op lokaal niveau hebben gevonden.'

Volgens De Witte zijn de kosten die aan referenda verbonden zijn een mogelijk nadeel. 'Tegenover verkiezingen die om de zes jaar plaatsvinden, zijn referenda permanent en dat zorgt voor een bepaalde kost. De vraag is of deze tegen de efficiëntiewinsten opwegen. Er zou in feite een kostenbaten-analyse gedaan moeten worden.'

Gevaar voor populisme?

Marc Hooghe, hoogleraar aan de faculteit Sociale Wetenschappen en coördinator van het centrum voor politicologie, waarschuwt voor de permanentie van referenda. 'Het probleem is dat je tegen een referendum niet in beroep kunt gaan. Het heeft een heel grote legitimiteit, want het lijkt de stem van het volk te zijn.'

Bovendien is een referendum manipuleerbaar. 'Stel dat er net een gruwelijke moord van kinderen is gebeurd, en je vraagt dan of de doodstraf opnieuw moet worden ingevoerd. Dan krijg je in een referendum de meerderheid.'

En dit probleem hebben we onlangs nog meegemaakt. 'Dat is wat met de brexit is gebeurd. Het werd een debat of je voor of tegen Groot-Brittannië was. Je moet een paar waarborgen nemen om het niet te simplistisch voor te stellen.'

'Om het anders te stellen, een referendum is vatbaarder voor populisme, omdat je de consequenties niet ziet. Niemand zegt: 'Je kunt uit de EU stappen, maar dat kost je zoveel.' Er ontbreekt genuanceerdheid bij een referendum.' Toch wil Marc Hooghe niet gezegd hebben dat complexe thema's zoals lidmaatschap van de EU niet met een referendum kunnen worden beslist.

Vroeger Alma, nu buffet

'Ik vind wel dat de bevolking goed geïnformeerd moet zijn. Soms kan het ook goed zijn twee derde meerderheid te vragen.'

In Zwitserland krijgen kiezers een referendumboekje, met daarin onder andere argumenten en stemadvies van politici en een burgercomité. 'Daar ben ik wel voor', aldus Marc Hooghe. Nog een van de belangrijke waarborgen is bijvoorbeeld een onafhankelijke commissie. Die moet over de vraagstelling waken zodat het niet te simplistisch is.

Ook in ons land zouden meer referenda kunnen komen. 'We hebben een lange traditie van consultatie. Vroeger was dat met geïnstitutionaliseerde partners, nu is dat aan het democratiseren. Mensen eisen inspraak en willen participeren. Dat kan met demonstraties, klachtbrieven, enzoverder. Referenda komen daar gewoon bij. Vroeger was democratie meer zoals de Alma. Er zijn drie dingen en je moet maar kiezen. Nu willen mensen eigenlijk een buffet.'

Democratisch onder voorbehoud

Dit verklaart misschien de actiegroepen en opinie-makers die pleiten voor meer referenda. Het blijft intuïtief aantrekkelijk om het volk rechtstreeks aan te spreken. 'Het is inderdaad een heel krachtig maar ook bot wapen. Ook dictators houden van referenda, want dan kunnen ze zeggen dat het volk achter hen staat. Daarom moet het goed worden begeleid', zegt Hooghe.

Naast een onafhankelijke commissie en goede informering betekent dit dat de voorstellen nooit de wet mogen overtreden. En daar komt nog iets bij. 'Ik zou het niet gebruiken als je een compromis zoekt. Dan polariseert een referendum enkel.' Het is dan ook geen wondermiddel, besluit Hooghe. 'Het is een stukje dat er bij komt in de toolbox en als het een schroevendraaier is, moet je het niet als inbussleutel gebruiken.'

'Ook dictators houden van referenda'

MARC HOOGHE
HOGLERAAR

DOSSIER: De zin en onzin van een referendum

Leuven staat niet te springen voor referenda

Geen volksraadpleging voor pietluttigheden

Referenda zijn hip en cool. Velen lopen er warm voor, maar Leuven houdt zich afzijdig.

Tekst Simon Thys
Beeld Philip Lammens

Terwijl referenda veel kritiek krijgen, lijken ze wel te werken op lokaal niveau. België kent geen referendum-cultuur maar in verschillende steden over de hele wereld is het ingeburgerd. Leuven staat niet te springen voor deze vorm van volksraadpleging, maar sluit het ook niet uit. 'Je hebt een legitiem verkozen bestuur, om zaken te verwezenlijken moeten zij het dus uitvoeren', aldus opkomend burgemeester voor sp.a, Mohamed Ridouani. 'Anderzijds, als er moeilijke zaken op tafel komen waar tijdens de verkiezingen niet over gedebatteerd werd omdat ze niet op het programma staan, dan kan het zinnig zijn om daar een volksraadpleging rond te organiseren.'

Mechelen daarentegen heeft het referendum omarmt. Zo trokken bijna 6000 Mechelaars in 2014 naar de stembus om te stemmen over de reconstructie van de wijzerplaten van de Sint-Romboutstoren. De maneblussers stemden tegen en zo geschiedde want het was een bindend referendum. 'Eigenlijk is de stad een ideale proeftuin om met tastbare projecten van directe participatie te experimenteren, knowhow op te doen en achteraf kennis te

delen', stelt de Mechelse burgemeester Bart Somers.

Wijzers maken niet wijzer

Ridouani is sceptisch tegenover zulke thema's en doet het af als 'spielerei'. Tenzij het echt gaat over de identiteit van de stad, geeft hij wel mee. 'Het moet de moeite waard zijn, anders gaat er ook niemand komen stemmen.'

'Referenda kunnen dienen als aanvulling voor de verkiezingen, verkiezingen zijn het meest democratische instrument dat er bestaat. Dan kan er een referendum plaatsvinden en zullen er ook waarschijnlijk veel deelnemers zijn.'

De burgemeester van Mechelen gaat er niet mee akkoord. 'Het referendum was geïnitieerd door een groep Mechelaars die graag de wijzer terug zagen komen. Het bestuur heeft daarmee ingestemd.' Somers meent dat de bevolking moest beslissen over het symbool van Mechelen. 'Het is een kwestie van smaak. Zulke beslissing kan je als bestuur niet opleggen.'

Mechelen is duidelijk nog niet klaar met meer participatie. Ook Ridouani stelt dat

sp.a Leuven wel degelijk voor meer participatie is, maar niet per se met referenda. 'We proberen vandaag ook al heel dicht bij de kiezers te besturen. Er zijn infovergaderingen en mensen kunnen hun zeg doen over hun wijk in bijvoorbeeld het project Kom op voor je wijk.'

Studentenstem?

Niet alleen op stadsniveau, maar ook op studentenniveau zijn er grote twijfels.

'Ik vind het een interessant concept maar bij referenda is het belangrijk dat iedereen genoeg redeneert. Anders gaan ook studenten stemmen op emotie en ik weet niet of dat een goed idee is', aldus Bram Van Baelen, de voorzitter van LOKO, de Leuvense studentenkoepel.

'Op zich is het niet erg dat er emotioneel gestemd wordt, als iedereen maar genoeg redeneert. Het grootste probleem is dat

bepaalde kwesties herleid worden tot een ja-nee-vraag. Dat is vaak te simplistisch.'

Studenten gaan dus nog niet kunnen stemmen over het al dan niet verhogen van de prijzen in Alma.

'Ik ben fan om zoveel mogelijk studenten te laten deelnemen aan studentenvertegenwoordiging. Studentenorganisaties gaan vaak op zoek naar bepaalde manieren, zo zijn er kringen met open vergaderingen. Maar een breed studentenpubliek betrekken blijft natuurlijk een uitdaging', laat Van Baelen weten.

'In principe zijn alle vergaderingen van LOKO open, maar natuurlijk is er een drempel om deel te nemen, of is het vaak niet geweten bij de studenten.'

Van de brexit en de wijzers van de Sint-Romboutstoren tot de prijzen in de Alma: verdeeldheid heerst aller landen en referenda zijn niet onmiddellijk aan zet in Leuven.

Hoe moet het verder met de democratie?

Vier democratische alternatieven

Tekst Kaatje Roelant en Sam Kniknie

Loting – De willekeur als deugd

David Van Reybrouck oppert in zijn boek *Tegen Verkiezingen* voor een hernieuwde democratie die verzet biedt aan de populistische uitwassen van vandaag. Zijn oplossing? Loot willekeurig burgers in plaats van beroepspolitici te verkiezen en laat hen discussiëren over het beleid. Een groot voordeel is dat gelote vertegenwoordigers niet de druk van een permanente verkiezingskoorts en de angst om stemmen te verliezen ervaren.

Revolutionair is zijn idee allerminst: Van Reybrouck haalde zijn inspiratie in het Oude Griekenland, de bakermat van de democratie. Daar was loting overigens het échte democratische instrument. Verkiezingen dienden altijd al om ervoor te zorgen dat de macht bij de elite bleef, die het geld had om zichzelf verkiesbaar te stellen.

Het voorstel resulteerde alvast in een heleboel interessante experimenten in binnen- en buitenland, waaronder de G1000.

E-democratie – Middel zonder doel?

De democratie die de oude Grieken ontworpen stuitte op heel wat minder praktische problemen dan wij vandaag de dag. In het Athene van toen konden nog min of meer overzichtelijke volksvergaderingen gehouden worden, waar mensen hun stem konden laten horen. Dat is vandaag niet meer het geval. E-democratie of internetdemocratie wil daarop een antwoord bieden.

Voorvechters zien in de digitale revolutie hun bondgenoot. Waar het huidige systeem er niet in slaagt om mensen actief te betrekken in het beslissingsproces, kan internetdemocratie via allerlei online platformen die stem wel blootleggen, zo menen voorstanders. Internetdemocratie blijft echter een vaag begrip. Er rijzen een heleboel vragen over de betrouwbaarheid van zo'n online democratie.

GeenPeil – De partij zonder partijprogramma

GeenPeil is een Nederlandse politieke partij die zonder standpunten deelneemt aan de parlementsverkiezingen van 15 maart. Hun enige belofte is dat hun verkozenen louter fungeren als spreekbuis van partijleden. Op die manier wil Jan Dijkgraaf, oprichter van GeenPeil, de democratie terugbrengen naar het parlement.

GeenPeil zelf noemt het 'op afstand bestuurbare Kamerleden'. Concreet wil GeenPeil een internetplatform lanceren waarop leden wekelijks de standpunten van de partij kunnen bepalen die dan uitgedragen worden door de verkozenen. Of zo'n model houdbaar is in tijden waarin de opkomstcijfers al dramatisch laag zijn, is maar de vraag.

Lees op veto.be het volledige interview met Jan Dijkgraaf.

Liquid democracy – Het beste van twee democratische werelden

De Belgische Piratenpartij gebruikt een eigentijdse bestuursvorm die representatieve democratie (bijvoorbeeld ons parlement) en directe democratie (bijvoorbeeld referenda) combineert. Stemmers kunnen direct stemmen op een bepaald beleidsvoorstel of ze kunnen beslissen om hun stem door te geven aan iemand die hen vertegenwoordigt. Dat laat toe om op specifieke beleidsdomeinen te opteren voor vertegenwoordiging door iemand met expertise op dat vlak. Voorstanders willen vertrekken vanuit de kennis van experts.

De vertegenwoordiging staat niet vast voor een bepaalde periode en de stemmer kan meteen zijn volmacht terugtrekken indien er een vertrouwensbreuk is. Het doel is ook hier om de burger dichter bij het beleidsproces betrekken.

DADDY WANTS YOU
TO BECOME STRONG...

EAT MEAT!

In wijerzin:
Celine Vandeweghe, Lisa Van der Auwera en Josje Kerhoven, Martijn Stoop

DE GESCHIEDENIS VAN DE TD

Van thee tot TD

Godver Margaretha - Elisabeth
Ik ben KEi deirm

Omg Marie-Claire straks muilt ge
weer met Franz-Jozef

Wie enkele weken geleden stond aan te schuiven voor de Sletteren TD in een overbevolkte Albatros, kan erover meepraten: de TD is nog lang niet dood en begraven.

Tekst Tom Dinneweth en Renata Praet
Beeld Eva Sevrin

Half studierend Leuven gaat nog steeds overstag voor een goed ingeklede TD, in de hoop een knappe griet of een hete bonk te scoren, en als dat niet lukt, toch op zijn minst de ziel uit het lijf te dansen (en/of drinken). Maar vanwaar eigenlijk die afkorting, 'TD', en niet gewoon 'fuif' of 'party'?

Voor een antwoord op die vraag moeten we maar liefst driehonderd jaar terug in de tijd, meer bepaald naar achttiende-eeuws Engeland. Onder het bewind van Queen Anne (1702-1714) groeide de Engelse thee-gekte naar ongekende hoogtes, en ontstonden over het hele land thee- en koffiehuisjes. In diezelfde periode werden ook de zogenaamde *tea gardens* populair - plaatsen waar men al wandelend thee kon degusteren.

Tea time

Vanaf de jaren 1880 veranderden deze *tea gatherings*. Zo werden ze volledig opengesteld voor vrouwen, die graag bijeenkwamen om te roddelen rond een lekker potje thee. Om wat extra *spice* toe te voegen aan de bijeenkomsten, kwam er ook steeds meer randanimatie aan te pas. Zo waren er bijvoorbeeld piano recitals, opera gezangen of zelfs gokspelletjes. Wie moedig was, waagde zich ook aan *dancing on the carpet*.

Zonder het te beseffen legden deze 'Tea Dances' of 'Thé Dansants' de basis voor wat de Leuvense student nog steeds kent als de 'TD'. Vanaf het begin van de 20ste eeuw raakten de danspartijen helemaal ingeburgerd.

Voor de *upper class* van de samenleving was het een manier om huwbare mannen en jonge meisjes aan elkaar voor te stellen. Een groot

Zonder het te beseffen legden deze 'Tea Dances' of 'Thé Dansants' de basis voor wat de Leuvense student nog steeds kent als de 'TD'

verschil met de huidige TD is wel dat toen ook de ouders en chaperonnes, begeleiders van ongetrouwde meisjes, nog aanwezig waren op de dansvloer. Er moest maar eens iemand te dicht tegen het andere geslacht gaan schuren. Wie zich toen op een Thé Dansant waagde, had in het beste geval ook de wals, de tango en de charleston in de voeten.

Gezien de hoge status van de deelnemers van dit sociale evenement, werd er van hen verlangd zich in hun meest zondagse outfit uit te dossen. Je kwam naar een Thé Dansant om te kijken, én om gezien te worden.

Na de oorlog

Na de Tweede Wereldoorlog verdwenen de 'tea dances' enigszins uit de spotlight - thee werd meer en meer gezien als een drank van de oudere generatie - en was bovendien ook een stuk duurder in de jaren na de oorlog. Door een andere invulling van het dagelijkse leven verplaatste de focus van het sociale leven zich bovendien naar de avond en de nacht, en mocht het onder impuls van de rock-'n-roll ook al eens een stuk stouter dan een kopje thee.

In de jaren 60 kende de *tea dance* een opmerkelijke revival. Leden van de hobbiscene, die toen maar op weinig sympathie kon rekenen, organiseerden dergelijke feestjes in de namiddag om zo ongemerkt

toch sociale bijeenkomsten te organiseren. Uiteindelijk deemsterde het gebruik van de term *tea dance* weg, aangezien deze te vaak geassocieerd werd met het stereotiepe beeld dat toen vastgemaakt werd aan homoseksuele mannen. In de plaats ervan kwam het hipper 'T-dance'.

Leuven en de TD

Wanneer de TD dan precies overgewaaid is naar de studentenwereld, is moeilijk vast te stellen. In Gent werd de eerste TD georganiseerd in het jaar 1936. Voor Leuven is een dergelijke begindatum niet voorhanden. Wel is er geweten dat 'Thé Dansants' onder de studenten opnieuw in zwang kwamen na de

oorlog in de jaren 50, en dat zij onmogelijk te negeren waren.

Om voldoende volk naar deze feestjes te krijgen, werden in de Alma briefjes rondgedeeld met reclame, en ging men in sommige gevallen zelfs zo ver dat een auto door de straten reed met een megafoon om mensen te lokken.

Net zoals bij de vooroorlogse 'Thé Dansants' werden TD's georganiseerd met de hoop op het stimuleren van - al dan niet romantisch - contact tussen jongens en meisjes. Het was echter niet evident om voldoende meisjes naar een TD te krijgen, zo stelt Peter Cuypers in zijn boek, *Op kot in Leuven*.

'Een studiejaar dat een 'Thé Dansant' organiseerde, zag zich gedwongen in andere jaren en faculteiten meisjes warm te maken voor zijn activiteit', aldus Cuypers. 'Een statistisch onvermijdelijk gevolg hiervan was dat jongens eens om de drie weken naar een TD gingen, en

Of spauwt ge op de Oude Markt

meisjes tot driemaal in één week. In de loop der jaren kwam er meer evenwicht tussen jongens en meisjes in de meeste faculteiten, al bleven sommige, meer wetenschappelijke richtingen, hier moeilijkheden mee ondervinden'.

Het begrip 'Thé Dansant' bleek in deze periode nog zo weinig met echte thee te maken te hebben, dat er langzaamaan een wijziging optrad in de naamgeving van deze feestjes. Vandaar dat in de volksmond langzaam maar zeker de afkorting 'TD' gebruikt werd. In de jaren 60 heeft men nog geprobeerd het begrip 'koffiezwertje' ingang te doen vinden, wat echter niet fel gesmaakt werd. De TD was gekomen om te blijven.

Het is onduidelijk wanneer studentenkrin-

'In de jaren 60 heeft men nog geprobeerd het begrip 'koffiezwertje' ingang te doen vinden'

gen begonnen zijn met hun TD's de geestige namen te geven zoals we ze vandaag kennen. Waarschijnlijk is er ooit één of andere grapjas op het idee gekomen een feestje een jolige naam te geven. In een poging niet onder te doen voor elkaar, zijn andere kringen hoogstwaarschijnlijk het voorbeeld gevolgd. Ook vandaag proberen kringen stevast de meest kostelijke - vaak seksueel getinte - namen te verzinnen voor hun TD's.

'Thé Dansants', en de afgeleide TD's, bekoren al meer dan 100 jaar jongeren in hun zoektocht naar plezierig tijdverdrif. De omstandigheden, de klederdracht en de naamgeving mogen dan wel veranderd zijn, de essentie van een TD blijft tot op vandaag bestaan: dansen, plezier maken en jongens en meisjes leren kennen in de hoop deze kennismaking in iets meer intieme kring voort te mogen zetten.

Vraag me naar mijn beleidspraatje

Het lange leven van een journalist: vragen verzinnen en voorschotelen aan de bekleders van de macht. Maar op maandag 27 februari was het aan jullie, de studenten.

EERSTE EDITIE 'ASK ME ANYTHING'

Tekst Stef Van Aken
Beeld Tom Demeulemeester

Na een minder geslaagde editie van het studentenpraatcafé bedacht LOKO (Leuvense Overkoepelende KringOrganisatie) een nieuw concept om verschillende prominenten het vuur aan de schenen te leggen: Ask Me Anything.

Elke student kon op voorhand vragen stellen via de website, en vragen van andere studenten liken. De Leuvense beleidsmakers kregen één minuut om de vraag te beantwoorden – of om rond de pot te draaien.

Een bloemlezing van de markantste antwoorden.

Burgemeester Louis Tobback

Tobback (sp.a) is al langer burgemeester dan de meeste studenten oud zijn, en hij blikt op deze periode met tevredenheid terug. Als mooiste verwezenlijkingen noemt hij stadsontwikkeling, cultuur en een meer kosmopolitische mentaliteit.

Andere vragen waren kritischer, maar werden enigszins afgewimpeld. De reeks branden wijf Tobback aan 'een samenloop van omstandigheden' in 'oude, verlaten gebouwen', maar een oplossing formuleerde hij niet. Ook de gevaarlijke verkeerssituatie aan de kruispunten van de Maria Theresiastraat blijkt geen prioriteit. Met 'hou je aan de regels' en 'wij hebben geen kennis van zware ongevallen daar' is de minuut al gauw volgepraat.

De burgemeester lijkt niet gewonnen voor meer inspraak voor studenten in de vorm van studentenstemrecht. 'Maar sluit je aan bij een politieke partij – liefst bij de goei.' Waarop de aftelklok op rood sprong.

UCLL-directeur Marc Vandewalle

Bij een vraag over de spreiding van de studieplaatsen voor hogeschool- dan wel universiteitsstudenten in Leuvense bibs merkt Vandewalle op dat 'segregatie van studenten in studieruimtes' vermeden moet worden. Hij benadrukt dat de hogeschool UC Leuven-Limburg samen met KU Leuven de bezettingsgraden van de bibs moet analyseren en zo eventuele capaciteitsuitbreiding moet onderzoeken.

Schepen Bieke Verlinden

Schepen van studentenzaken Bieke Verlinden (sp.a) kreeg brave vragen – zo mocht ze antwoorden dat ze zich niet stoort aan ratelende rolkoffers van studenten op weg naar Hotel Mama. Oef! Ook legde ze haar kotenbeleid uit. Ze wees op de doelstelling om de komende tien jaar alle studentenkamers preventief te controleren.

Hoofddirecteur Jean-Paul Mouchaers

Hoeveel de stad verdient aan fietsboetes? 'Nul euro', zegt Mouchaers, korpschef van de politiezone Leuven. 'Het geld gaat niet naar de stadskas maar naar de schatkist. Je moet enkel een retributie betalen als je fiets moet worden overgebracht naar een stalling.' Burgemeester Tobback vult aan met een knipoog: 'Dus als je iets doet, zorg dat het een GAS-boete waard is. Daar hebben we tenminste iets aan.'

Vicerector Rik Gosselink

Had u twee miljoen, wat zou u dan doen? 'Meer geld naar Veto', grapt vicerector Studentenbeleid Rik Gosselink, 'om de kwaliteit te verbeteren.' Maar vooral naar personeel van studentenvoorzieningen, zo blijkt. 'De afgelopen jaren is de druk enorm toegenomen: sociale dossiers, gezondheid voor studenten, studieadvies, studeren met een functiebeperking...'

Een andere bezorgdheid van de studenten zijn te hoge prijzen van Acco-cursussen. 'We werken aan het project maximumfactuur (project waarin voor elke richting geprobeerd wordt de totale kostprijs in te schatten, red.) om de studiekosten in de hand te houden. De studenten krijgen hierin een stem', zegt Gosselink.

Rector Rik Torfs

De voornaamste prominent was uiteraard de rector van de KU Leuven, Rik Torfs. Hij verdedigde de strengere CSE-regel (uitsluiting

van de opleiding bij het niet behalen van 30% studievoortgang in het eerste jaar, red.) en beklemtoonde een goede oriëntering.

De beslissing om de opleiding slavistiek af te schaffen kwam ook ter sprake. Torfs wees op de 'noodzakelijke besparing' en stelde dat de faculteit Letteren zelf een plan mocht voorleggen. Hij benadrukt dat de juiste beslissing op het juiste niveau genomen moet worden. en legt zo de verantwoordelijkheid van de besluitvorming (studenten en bepaalde docenten werden niet geconsulteerd) bij Letteren. Zelf pleit Torfs evenwel voor 'medebestuur' en 'meer transparantie' in de toekomst.

Op de valreep nog een luchtige, maar niet minder prangende vraag voor de rector: 'Heeft u al overwogen om uw beleidsberichten niet te verzenden op de dag van de bekendmaking van de examenresultaten?' Torfs' antwoord: 'Ja. Toen ik de vraag kreeg. En dan dacht ik: misschien moeten we dat eens op een andere dag doen.'

Bekijk de filmpjes met de antwoorden op het YouTube kanaal van LOKO.

Het Kotrecept

Gehaktbroodje à la Bère

INGREDIENTEN

- > 2 uitgedroogde pitabroodjes
- > 4 (liefst niet beschimmelde) gehaktballen van Everyday*
- > een restje mayonaise (of andere frituursaus naar voorkeur)
- > zilveruitjes in azijn
- > parmezaanse kaas

*De kans dat er vlees zit in de gehaktballen van Everyday is nagenoeg onbestaande. Mogelijks is dit recept dan ook geschikt voor Dagen Zonder Vlees. Disclaimer: de auteur van het recept is niet verantwoordelijk voor persoonlijk ethisch dwalen.

Gril de pitabroodjes in de dichtstbijzijnde microgolf-oven. Snij de gehaktballen in stukjes ter grootte van een middelgrote walnoot en leg ze op een bord. Strooi hierover de parmezaanse kaas en laat het bord een paar minuten warmen in de meest nabijge microgolf-oven. Dit mag dezelfde microgolf-oven zijn als die waarin u eerder de pitabroodjes grilde.

Smeer een laag mayonaise over de twee pitabroodjes. Gulheid is een mooie eigenschap. Strooi hierover de juiste hoeveelheid zilveruitjes (opgelet: laat de zilveruitjes goed uitlekken, anders wordt je broodje wak!). Een wak hoort niet thuis in de keuken, eerder in een bevroren vijver met schaatsend schorriemorrie. Haal nu het warme gehakt met de gesmolten kaas uit de eerder genoemde microgolf-oven en verdeel dit over de twee pitabroodjes.

Klaar. (Te eten met mes en vork.) Smakelijk! (Brecht Castel)

Kunstenaar Bram van Breda over hoe zijn werk tot stand komt

Van idee tot kunstwerk: een excursie op Ithaka

Wat vormt de inspiratie voor een jonge kunstenaar? Voor Bram van Breda zijn het vervallen en vergeten plekken. 'Tot nu toe ben ik ze nooit bewust gaan opzoeken, ze komen tot mij.'

Tekst Emmanuel van der Beek
Beeld Anke Lips

Elk jaar opnieuw weten de curatoren van Ithaka weer een bijzondere locatie te vinden in de Leuvense binnenstad. Die locaties zijn stilaan hun handelsmerk geworden. Het kunstenfestival, dat ondertussen aan zijn 25ste editie toe is, zal dit jaar plaatsvinden in het Luxemburgcollege, een vervallen achttiende-eeuws rococo-paleisje, verscholen achter een poort in de Vaartstraat.

Vervallen gebouwen en het herbestemmen ervan: ze lopen als een rode draad doorheen het prille oeuvre van Bram van Breda, een van de dertien jonge kunstenaars die nieuw werk voorstellen tijdens Ithaka. Van Breda studeerde grafisch en textielontwerp in Brussel en Gent en wordt

volgend jaar *artist in residence* in het Leuvense BAC-atelier.

Of hij dan een ontwerper is of een kunstenaar? Van Breda ziet de scheidslijn tussen de velden vervagen. 'Meestal antwoord ik dat ik eerder een archeoloog ben, of een ontdekkingsreiziger.'

Omgekeerd exotisme

Het creatieproces begint voor van Breda steeds bij een plek die hij per toeval heeft ontdekt. 'In een wereld die evolueert naar een cultuur, is het belangrijk onze eigen lokale omgeving te onderzoeken', stelt van Breda. Hij ziet collega-kunstenaars naar verre landen trekken. Ze fotograferen er vreemde volkeren, gaan als het ware met die cultuur aan de haal. Dat exotisme keert hij liever om. 'Ik ga op ontdekkingsstocht in omgevingen waar we anders aan voorbij zouden gaan.'

Op die manier ontdekte hij enkele jaren geleden, tijdens een vakantiejob bij de gemeente, een oude Engelse militaire basis. 'Iedereen in de buurt kende de kampen, maar tot op vandaag is niet duidelijk wat er precies gebeurde. De terreinen waren afgesloten voor publiek.'

Van Breda ging op zoek naar het verhaal achter de plek. Zo ontdekte hij dat de

Dat gaat zo ver dat de band met de oorspronkelijke plek soms helemaal vervaagt. Maar dat hoeft geen probleem te zijn. Integendeel, van Breda ziet het net als een uitdaging om een plek tot in de puntjes te onderzoeken, maar daarna zelf nieuwe, fictieve verhalen te creëren.

Geen documentaire

In *Wachten op...*, het kunstwerk dat Van Breda zal tonen tijdens Ithaka, staan twee betonnen volumes centraal. Daarop liggen, als kussens, zwemvesten uit een militaire opslagplaats. Van Breda wil de toeschouwer, of beter: gebruiker, zo de suggestie geven dat hij kan plaatsnemen. Want zittend komt een mens, aldus de kunstenaar, tot inzicht.

Dat het publiek de geschiedenis van de bunkers aan de hand van het kunstwerk zal kunnen achterhalen, lijkt onwaarschijnlijk. 'Het hóéft voor mij ook helemaal niet duidelijk te zijn,' benadrukt van Breda. 'Het is niet mijn bedoeling de geschiedenis in kaart te brengen. Daarom werk ik ook niet in documentairstijl.'

Schuilt in zijn werk dan kritiek op de actualiteit? Van Breda reageert terughoudend. 'Uiteraard is het een bewuste keuze om dit verhaal, waarin het militaire cen-

25 jaar kunstenfestival voor studenten

Ithaka, het jaarlijkse kunstenfestival van studentenkoepel LOKO, staat al 25 jaar garant voor verrassende concepten en veelbelovend talent.

In de 25 jaar van haar bestaan bouwde Ithaka een stevige reputatie als ontdekker van jonge kunstenaars. De grootste vondst tot nog toe is misschien wel Rinus Van de Velde, tegenwoordig één België's meest toonaangevende kunstenaars, die er in 2004 als piepjonge snaak exposeerde. Verder vallen soms ook de originele thema's op. Of ken je andere kunstenfestivals die experimenteerden met een 'blind date' tussen kunstenaars, zoals in 2002? Tijd dus voor een kleine excursie door de geschiedenis van Ithaka.

1993: Ithaka

Het kunstenfestival begint als een eendagstentoonstelling: de aanzet komt van de cultuurraad van de Leuvense kringenorganisatie LOKO, die met het Ithaka-parcours een confrontatie wil uitlokken tussen kunst en kijker. Gevestigde kunstenaars en nieuwe talenten krijgen er de kans om hun kunstwerken en installaties tentoon te stellen op verschillende locaties in de Leuvense binnenstad.

1995: murmuur

Voor het eerst wordt er afgeweken van de traditionele stadswandeling. De resten van de oude stadsomwalling dienen slechts als leidraad voor de tocht, die tal van ongekende Leuvense plekken in de kijker zette.

2001: Ithaka 9 – ménage à trois

Ter gelegenheid van de 575ste verjaardag van de universiteit is de tentoonstelling voor het eerst drie dagen te bezichtigen. Vijftien artiesten stellen tussen de universiteitshallen en de centrale bibliotheek hun werk tentoon.

2003: Ithaka 11 – voy(ag)eur

Na tien jaar lineair parcours vindt deze editie in kunstencentrum STUK plaats. De kunstenaars nemen de toeschouwers niet langer bij de hand. Zwerven door het gebouw is het nieuwe credo van het festival.

2016: Ithaka anatomé

Ithaka keert terug naar zijn roots en maakt opnieuw gebruik van verschillende locaties. Vijftien kunstenaars stellen ten toon in het anatomisch theater, het Sint-Agnesinstituut, de voormalige meisjesschool en de stedelijke kruidentuin. (Michiel Van Mulders)

'Ik zie mezelf eerder als een archeoloog, of een ontdekkingsreiziger'

BRAM VAN BREDA
KUNSTENAAR

gebouwen dienst hadden gedaan als transitiekamp tijdens de Koude Oorlog. Na de val van de Muur waren ze in onbruik geraakt. Vandaag is er haast niets meer van te zien en heeft de natuur het stilaan overgenomen.

Een locatie als inspiratie. Maar hoe kom je dan tot een kunstwerk? Vanuit de mix van persoonlijke ervaring en geschiedenis ontstaat stilaan een eigen verhaal. 'Ik werk heel associatief', vertelt van Breda. 'Tijdens het ontwerpproces bots ik op tal van andere dingen die me inspireren. Ik zie bijvoorbeeld op het nieuws dat men meer in defensie wil investeren, of hoe het nationalisme de kop op steekt. Die dingen lopen in elkaar over.'

traal staat, net nu te tonen, maar het is zeker geen statement.' Het publiek doen nadenken, dat lijkt voor van Breda het belangrijkste te zijn. 'Ik hou ervan een hint te geven, waar de toeschouwer mee verder kan.'

Een eigen verhaal vertellen, daar draait het om. Meer nog: in het ideale geval geeft het publiek er zijn eigen inbreng aan. 'Ik wil de bezoeker het gevoel geven dat hij dingen herkent, maar ze niet meteen kan plaatsen. Een soort verwarring scheppen.'

Bezoek Ithaka van 7 tot 12 maart in het Luxemburgcollege, Vaartstraat 30-32. Meer info op ithakafestival.be.

‘Wij vinden onze naam zelf ook verwarrend’

Oko Yono eert de vrouwen rond Gainsbourg

Aan de vooravond van Internationale Vrouwendag palmt Oko Yono de Schouwburg in. Verwacht geen girlband vol Beatles-groupies maar een ode van vier vrouwen aan de vrouwen rond Serge Gainsbourg.

Tekst Gilles Michiels
Persbeeld Johan Jacobs en Ruth Decaesstecker

Oko Yono? Spreek de naam uit en je zult je gesprekspartner op een kleine frons betrappen. ‘Bedoel je...?’ De groep van Myrthe Luyten (Astronaute), Patricia Vanneste (Balthazar), Annelies Van Dinter (Echo Beatty) en Birsan Uçar (Hydrogen Sea) heeft inder-

zij in de muziek nog steeds ondervertegenwoordigd zijn.

Een onderzoek van de UGent wees uit dat 78% van de muzikanten man is. Het probleem is echter niet tot het podium beperkt. Ook achter de schermen is de sector vrouwonvrien-

De groep heeft trouwens voor een mannelijke drummer gekozen.

Op de eerste plaats komt dus de muziek. Het originele idee is van Nele Desmet, de stuwende kracht achter de groep. ‘Nele had een zekere fascinatie voor de vrouwen rond Gainsbourg. Dat zou dus het startkader worden: alle vrouwen die met hem gewerkt hebben.’ Meer dan een kritiek wil Oko Yono een ode zijn.

‘De Franse vrouwen uit de jaren 60 zijn heel mythisch’, vindt Luyten. Er is Françoise Hardy van de luchtige wereldhit *Tous les garçons et les filles*, of France Gall, die met haar Eurosongact André Vermeulen nog steeds uit zijn slaap houdt. Er is de ex van Gainsbourg, Jane Birkin, die Frankrijk in een morele paniek hijgde met het erotische *Je t’aime, moi non plus*. Hun dochter actrice Charlotte Gainsbourg, kan trouwens ook met een microfoon overweg.

kwamen pas op toen we al aan de nummers werkten.’

En over die werkwijze valt wat te zeggen. Gelegenheidsgroepen of zogenaamde superbands zijn dikwijls anarchistischer dan een klassieke band. Zo ook bij Oko Yono: de groep kent geen frontvrouw of songschrijver, iedereen zingt. ‘Elk van ons experimenteerde thuis met drie of vier songs’, legt Luyten uit. ‘We zijn pas daarna met al het materiaal samengekomen, zo is het een heel diverse set geworden. Van sludge tot elektronica: er zit alles bij.’

Hoewel ook de meeste teksten naar het Engels vertaald werden, sommige in geknippede vorm of zelfs uitgebreid, blijft de geest van de songs volgens Luyten wel bewaard: ‘Er blijft toch een zekere emotie over. Door de akkoordenkeuze van het origineel is in de muziek tegelijk een optimisme en een zekere tristesse voelbaar. Die blijft overeind, ook in elektronica en in metal. Dat bewijst het songschrijverschap van de makers wel.’

Eén ding is zeker: het wordt géén avond vol Franse chansons. ‘We zetten ze echt naar onze hand’, zegt Luyten. Wie de

‘De emotie uit de songs blijft ook in onze metalcovers overeind. Dat bewijst het songschrijverschap van de makers’

MYRTHE LUYTEN
BASSISTE EN GITARISTE OKO YONO

daad een vrij verwarrende naam gekozen. ‘Wij halen ze zelf ook door elkaar’, lacht Luyten, die bas en gitaar speelt bij Oko Yono. De naam van het vrouwencollectief ontstond als grap tijdens een brainstorm. ‘Yoko Ono heeft de bijnaam de grote vernier van The Beatles te zijn, maar we hebben die naam toch gekozen om de humor. Zie het als een intern mopje.’

Seksisme op de MIA’s

Het project lijkt in elk geval gekomen als groepen. Vorige maand nog namen de media, in navolging van een Facebookstatus van Inne Eysermans van Amatorski, het seksisme binnen de Music Industry Awards (MIA’s) op de korrel. Een terechte kritiek: behalve ‘solo man’ en ‘solo vrouw’ werden in veertien categorieën slechts vier vrouwen en vier gemengde groepen genomineerd (waarvan enkel Warhaus meerdere keren).

De MIA’s als enige zondebok aanwijzen is echter kort door de bocht. Aan de selectieprocedure en de categorieën van de wedstrijd valt inderdaad nog te sleutelen, maar in de eerste plaats zeggen de weinige nominaties iets over hoe de sector in elkaar zit.

Vorig jaar nog wijdde het cultuurtijdschrift *Rekto:verso*, voor de gelegenheid tot *Rekta:versa* omgedoopt, een speciale editie aan vrouwen. Uit de onderzoeken over de cultuursector die *Rekto:verso* bundelde bleek dat

delijk. Van de niet-performers is nog steeds 67% van de niet-performers mannelijk. Van het aantal managers in de sector is slechts 20% vrouw.

Nochtans maken vrouwen 40% van de afgestudeerden in de opleiding Muziekmanagement aan de Hasseltse hogeschool PXL uit. In de Leuvense muzikafdeling van LUCA Muziek blijkt, sinds de oprichting in 2006, zelfs 60% van de alumni vrouw te zijn.

Muziek primeert

Is Oko Yono dan een gebalde vuist van vier vrouwen richting de sector? Myrthe Luyten ziet het niet zo. ‘Dat we allemaal vrouwen zijn, is iets bijzonders, maar in de eerste plaats zijn we muzikanten die samen muziek willen maken.’

‘Aan de andere kant, laten we eerlijk zijn: het is ergens ook wél een statement. We hebben alle vier al te maken gehad met een ongelijke genderverdeling of seksisme, op de recente muzikuitreikingen maar ook door opmerkingen of belerende vragen. Ik kan me niet inbeelden dat één van mijn mannelijke collega’s al de opmerking gekregen heeft: Heb je dat zelf gemaakt?’

‘We zijn dus met feminisme bezig’, vervolgt Luyten, ‘maar op onze manier, niet volgens een rol waarin we gedwongen worden. Je kunt het niet vatten in een simpele quote. Wel is het opvallend dat mensen dit een statement vinden puur omdat het over vier vrouwen gaat.’

Likken aan lolly’s

Maar waarom Serge Gainsbourg? Aan de vooravond van Internationale Vrouwendag lijkt de keuze voor de Franse crooner niet bepaald de meest vrouwvriendelijke. Gainsbourg was tenslotte de sarcast die France Gall

78% van de Vlaamse muzikanten is man, van de niet-performers in de sector is 67% mannelijk

op het Songfestival liet opdraven met *Poupee de cire, poupee de son*. Wat Gall, slechts 17, toen niet vermoedde, was dat ze over zichzelf zong. Zij was de bedoelde *poupée de son* of geluidspop: het meisje dat als een marionet aan zijn touwen hing.

Een jaar later sloot diezelfde Gall zich wekenlang in haar kamer op toen ze inzag waarom Gainsbourg haar in de videoclip van *Les Sucettes* demonstratief aan een lolly had laten likken. Om maar te zeggen dat de doorrookte Fransman geen feminist pur sang was.

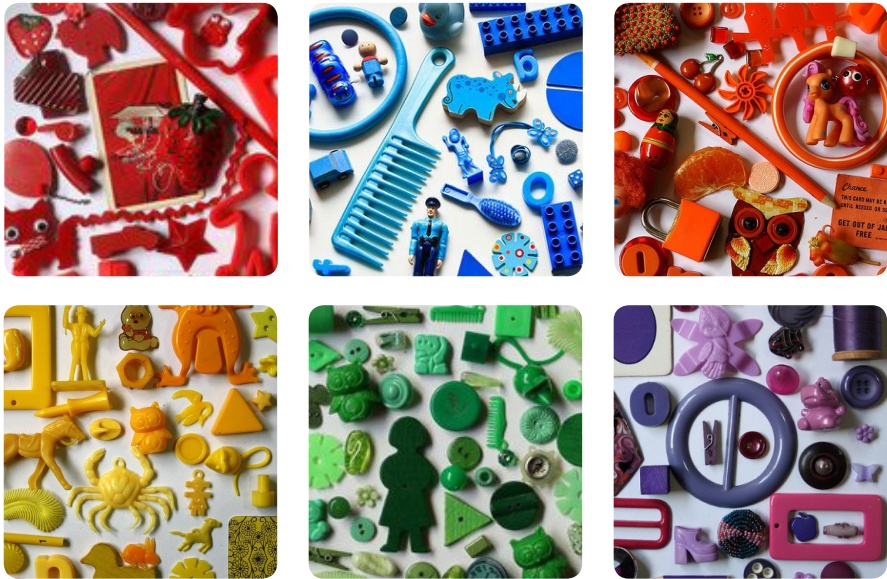
‘Nee, Gainsbourg was niet de meest vrouwvriendelijke figuur’, erkent Luyten, ‘maar daar zijn we niet veel dieper op ingegaan. Die vragen

oren spitst, zou onder de arrangementen wel enkele goed verborgen Gainsbourg-klassiekers moeten herkennen. Het met Jane Birkin opgenomen en door parlando gedragen *Melody* uit het magnum opus *L’histoire de Melody Nelson*. Of Laisse Tomber Les Filles van France Gall, een Gainsbourg-samenwerking die nog van vóór het Songfestival dateert.

Een set die best veelbelovend klinkt. Nu is het aan de Belgische girlband om ons op 7 maart tijdens hun eenmalige optreden in de Schouwburg te overtuigen. En daarna hopen dat de MIA’s het licht gezien hebben.

Is jouw verzameling al compleet?

Inzameling en verkoop van tweedehands goederen met een enorm en steeds wisselend aanbod!

IJzerenmolenstraat 10-12 • 3001 Heverlee
Diestsestraat 253 3000 • Leuven
016 26 09 21 • www.spit.be

de kringwinkel

SPIT

AL 15 JAAR DE GOEDKOOPSTE
FUIFZAAL VAN LEUVEN

ALBATROS
F U I F Z A A L

BOEK NU AL VOOR
VOLGEND ACADEMIEJAAR!

365 PER AVOND, 260 EURO TIJDENS HET WEEKEND OF
VOOR KRINGEN DIE AANGESLOTEN ZIJN BIJ LOKO,
OF 180 EURO VOOR EEN CANTUS

Bij elke vierde fuif van een vereniging binnen het zelfde academiejaar is de huur van de zaal gratis. Dat geldt ook als je het vatenrecord breekt!

CENTJE BIJVERDIENEN?
WIJ ZOEKEN STEEDS
AVONDVERANTWOORDELIJEN.

RESERVATIES EN INLICHTINGEN: 016/22.31.09 OF ALBATROS@LOKO.BE

WWW.LOKO.BE/ALBATROS

Colofon

Veto
's-Meiersstraat 5
3000 Leuven

Tel - 016 22 44 38
Fax - 016 22 01 03
veto@veto.be

veto.be
twitter.com/veto_be
[instagram.com/veto_be](https://www.instagram.com/veto_be)
[facebook.com/vetoleuven](https://www.facebook.com/vetoleuven)
snapchat: veto_be

Jaargang 43, nummer 16
Maandag 6 maart 2017

Veto is een uitgave van de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie. De standpunten verdedigd in Veto stemmen niet noodzakelijk overeen met de standpunten van LOKO.

HOOFDREDACTEUR
Simon 'Jan Costers' Grymonprez

REDACTIESECRETARIS & V.U.
Brecht 'Angela Merkel' Castel

REDACTIE
Martijn 'Goebbels' Stoop, Anneleen 'Zulk een handeling pleeg ik nooit zuiver instrumenteel. Tenzij die iemands leven zou redden misschien. Ja dan misschien. Waarschijnlijk zelfs! Maar anders? Nooit.' van Kuyck, Arne 'Eddie Redmayne' Sonck, Bavo 'Assad' Nys, Naomi 'Werner Thomas' Bonny, Simon 'wie niet' Thys, Eva 'Schmon' Sevrin, Gilles 'Mijn eigen monstercock aub' Michiels

SCHRIJVERS
Alexander 'Tilleman' Verbist, Emmanuel 'Monteverdi' van der Beek, Nora 'Theo Francken' Sleiderink, Tom 'Daphne ooooh' Dinneweth, Pjotr 'Stalin, de enige échte revolutionair' Hubin, Anton 'zijn vrouwke' Geers, Daphne 'Tom ooooh' de Roo, Kaatje 'Erdogan met zijn kleine, grijze snorhaartjes' Roelant, Sam 'Mia Doornaert' Kniknie, Paul-Emmanuel 'mijn promotor' Demeyere, Ghijs 'Regi' Kilani, Wouter-Jan 'Chazelle' Leys, Eline 'Richard III' Stevens, Lukas 'Jasmien' Roose, Jan 'Eline Beslic' Costers, Celine 'Maria' Vandeweghe, Sharyfah 'Dijkgraaf' Bhageloe, Filip 'Malkovic' Zivkovic, Renata 'Birgitte Meijns' Praet, Stef 'Zuhul Demir' Van Aken, Michiel 'hoorn' Van Mulders, Jef 'De hele cast van Temptation Island. Herpes voor iedereen!' Cauwenberghs

BEELD VOORPAGINA
Tom 'een andere Tom' Demeulemeester, Anke 'mijn familienaam' Lips, Eva Sevrin

FOTOGRAFEN
Bart 'Tom Barman' Heleven, Emmanuel van der Beek, Vincent 'jongens' Peeters, Tom Demeulemeester, Anke Lips

TEKENAARS
Martijn Stoop, Nero Vanbiervliet, Lisa 'mijn broer' Van der Auwera, Pjotr Hubin, Celine Vandeweghe, Philip 'de scoriomeisjes' Lammens, Josje 'iemand van NRC' Kerkhoven, Eva Sevrin

KU LEUGEN
Thomas 'Klomas' Winters, Klaas 'Jules Jordens' Van den Broeck

EINDREDACTIE
Brecht Castel, Jan Costers, Paul-Emmanuel Demeyere, Eva Sevrin, Arne Sonck, Simon Grymonprez, Gilles Michiels, Jan Costers, Mika 'Tuyaerts, Katleen 'paard' Pasgang

VORMGEVING
Simon Grymonprez, Brecht Castel

ADVERTENTIES
Alfaset cvba - alfaset@loko.be
016 22 44 38w

DRUKKERIJ
Coldset Printing Partners (Groot-Bijgaarden)

OPLAGE
9.000 exemplaren

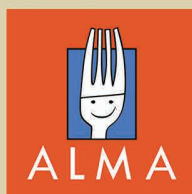
ISSN-NUMMER
0773-5162

ABONNEMENTEN
Wil jij elke week een Veto in de bus? Mail dan je naam en adres naar brecht@veto.be en schrijf 11 euro over op BE22 0011 4801 9147.

MEEDOEN?
Redactievergaderingen vinden iedere vrijdag plaats om 16 uur en staan open voor iedereen. Alle geïnteresseerden (tekst, foto, video, cartoons, IT, lay-out..., *Wie zou jij een tong draaien voor een interview met Assad?*) zijn welkom op het redactieadres. Lezersbrieven kunnen tot vrijdag 14 uur, liefst mailgewijs, ingezonden worden op het adres: veto@veto.be. De redactie behoudt zich het recht reacties in te korten of op het internet te publiceren.

DAGEN
Z^oNDER
VLEES

SAMEN DUURZAMER ETEN
Van 1 maart tot 15 april 2017

ONTDEK HET SNEL

WWW.ALMA.BE

KU LEUGEN

© Klaas Van den Broeck en Thomas Winters

Ontdek de nieuwe rectorkandidaten, begin bij ..euh..

Ook vogels uit bos doen mee met actie

CIRCUSWORKSHOP N-VA !

Het is echt al een pak stiller zonder die snertvogel.

DAGEN
ZONDER
MEES

28/03/17
~~€11~~
€10.3

JONGLEREN MET CIJFERS

Zucht, veertig dagen zonder vlees...

Vanaf nu alleen maar peren zonder kut.

Het worden moeilijke dagen...

Zusters, bedankt om mee te gaan op deze kruistocht!

Want elke donderdagavond verrijst ze weer ...

... die hoer van Babylon.

'De Morgen zou Filip Dewinter gepijpt hebben om mee te mogen naar Syrië'

NAVRAAG

WALTER PAULI

Walter Pauli is een routinier in de Vlaamse journalistiek. Lange tijd was hij Wetstraat-watcher bij *De Morgen*. Voor *Knack*, zijn huidige werkgever, interviewde hij onlangs de Syrische dictator Assad.

Tekst Paul-Emmanuel Demeyere en Jef Cauwenberghs
Beeld Anke Lips

Walter Pauli is een oudgediende in de Vlaamse Wetstraatpers. Als student leerde hij de stiel bij *Veto* en later, als journalist bij *De Morgen*, ontpopte zich tot een scherpe observator en commentator van de Belgische en Vlaamse politiek. Sinds 2009 is Pauli aan de slag bij het weekblad *Knack*. Daar kwam hij recent in een kleine mediareel terecht toen hij de Syrische dictator Assad ging interviewen. Een interview dat bij sommige collega's op kritiek kon rekenen.

Van de Wetstraat naar Aleppo. U mocht laatst als een van de weinige Belgen de Syrische president Bashar al-Assad interviewen. Hoe was die ervaring?

Walter Pauli: 'Ik kreeg begin januari een vraag van Filip Dewinter of ik samen met twee andere journalisten mee naar Oost-Aleppo wou reizen. Voor de duidelijkheid, dat is een plaats waar je niet zomaar in een avontuurlijke bui even heen kan gaan tussen de prikkeldraad aan de grens door.'

'De enige manier om als journalist in Syrië te werken, is *embedded* met een van de strijdende partijen - het Assad-regime, IS, de Koerden, rebelligroepen, het Russische leger of de geallieerden. Bovendien ben ik Wetstraatjournalist, geen Syriëkenner.'

'De enige zinvolle manier om de uitnodiging van Dewinter in te vullen, is ter plaatse een reportage te maken over Filip Dewinter zelf, zijn netwerk en hoe hij en het Syrische regime elkaar wederzijds gebruiken en laten gebruiken. Dat interview met Assad was dus niet eens de reden om naar ginds te gaan. We waren al een paar dagen in Syrië toen we plots vernamen dat er ook een 'special meeting' op de agenda stond en het begon te dagen dat dit wel eens Assad zou kunnen zijn.'

'Wat is *post-truth*? Werken met flagrante leugens is van alle tijden'

En zo geschiedde. Een mak en kritiekloos interview kopten de kranten nadien.

'Was het een mak interview? *Fair enough*, we hebben ervoor gekozen om een onderzoekte, zakelijke toon te hanteren. Was het kritiekloos, haalde het geen journalistiek niveau? Dat is de grootste bullshit die ik de voorbije weken gelezen heb.'

'We wisten vooraf dat we een klein kwartier hadden, we hebben dus beslist om geen vragen te stellen waarop hij al veertig keer heeft moeten antwoorden, telkens even ontwijkend en nietszeggend. Assad zou op de veertigste vraag over vatbommen ook niet bevestigend antwoorden. Maar daarom was ons interview nog geen 'vrije tribune voor Assad', zoals ik heb moeten lezen.'

'Ik heb bijvoorbeeld aan Assad gevraagd of hij net als onze publieke opinie vond dat hij voor het Internationaal Strafhof in Den Haag moest verschijnen. En in Den Haag gaat het niet om verkeersboetes hé.

Daar draait het om zware en herhaalde schendingen van de mensenrechten. Assad zelf wist dat bijzonder goed.'

'Maar inderdaad, ik heb hem niet toegeroepen dat hij een massamoordenaar is. Ik stel alleen maar vast dat onze kwaliteitskranten liever zo'n hoogemotionele aanpak hadden gezien. Onze tijd was beperkt dus de keuze van de vragen was een journalistieke afweging (*windt zich op*).'

Het zit u precies hoog?

'Er was in onze kwaliteitskranten alleen aandacht voor de vragen en niet voor de antwoorden. Nochtans had Assad erg onvriendelijke zaken te vertellen over de Belgische militaire aanwezigheid. Maar over de inhoud ging het dus niet, alleen over de vorm.'

'Een week lang was dat interview het betere debat: *De Standaard* en *De Morgen* samen hebben er ongeveer acht pagina's aan gewijd - tribunes, columns en achtergrondstukken in de weekendkranten inclusief, en verwijten kwamen er à volonté.'

'Zo was het *zagezegd not done* dat er een paar afspraken met Assad waren gemaakt - en één: ze hebben geen druk uitgeoefend om bepaalde vragen niet te stellen. Dat is alvast keuriger dan in België. In de Wetstraat kan er amper één geschreven interview met een minister of partijvoorzitter gemaakt worden zonder duidelijke afspraken: eerst moet de journalist de thema's en liefst de vragen vooraf doorsturen, en nadien wordt onderhandeld over de correcties.'

'Dat kan ver gaan. De woordvoerdster van Theo Francken heeft *Knack* ooit gevraagd

een hele paragraaf te schrappen die de staatssecretaris nochtans woordelijk had uitgesproken. Haar uitleg: 'Ik vond dat Theo dat beter niet had gezegd.' (*lacht*) Terwijl het secretariaat van Assad juist het omgekeerde deed en slechts één eis had: dat er niets werd veranderd van wat de president had gezegd: geen regel, zelfs geen woord. Het is dus maar wat je als 'censuur' verkoopt.'

'*Soit*, elke redactie doet wat men meent te moeten doen, maar vooral de kritiek in *De Morgen* zat me hoog. Een journalist van die krant heeft haast Dewinter en mijn VRT-collega gepijpt - (*tot Veto*) - maak daar maar 'getongd' van - om zelf ook mee te kunnen. Dat is niet een beetje maar héél hypocriet.'

Post-truth

In de journalistiek hebben recent een aantal ingrijpende gebeurtenissen

plaatsgevonden. Is het tijdperk van *post-truth* aangebroken?

'Wat is *post-truth*? Werken met flagrante leugens is van alle tijden. Het is een oud fenomeen dat nu meer gewicht gegeven wordt en met nog minder schaamteloosheid dan vroeger. We denken dat alles zeer uitzonderlijk is.'

'Ik ben zelf nog mee opgestapt in de grote anti-rakettenbetoging van 1983. Er waren

'Niet alleen politici hebben soms lange tenen, dat is niet anders bij de sociale partners of in het academische milieu. Of bij studenten! (*lacht*) Bij *Veto* vonden wij van tijd tot tijd een hoop stromt in de brievenbus. En er waren regelmatig bezettingen van de redactie door mensen met grijze of wijnrode petten op.'

'Op een dag, net nadat we weer een hoop viezigheid hadden moeten opruimen,

'Als journalist gaan eten met politici is niet verboden. Iemand die je nooit recht in de ogen hebt gekeken, gaat niet in één keer zijn ziel blootleggen'

die dag wellicht 400.000 betogers in Brussel. De rijkswacht telde er ongeveer tienduizend. Wie had het over Trump en de telling van de aanwezigen bij zijn inauguratie?'

Is alles dan perceptie?

'Neen, ik bedoel dat alles terugkomt. Het is geen perceptie dat we in moeilijke tijden leven, maar het is perceptie dat we in de moeilijkste aller tijden leven. Alles perceptie noemen is het onnodig relativiseren van zaken. Racisme is geen perceptie, armoede is geen perceptie.'

Dikzakje De Wever

Het lijkt vandaag alsof de relatie tussen pers en politiek echt verzuurd is.

'Het is niet verboden. Het is vasthouden aan je onafhankelijkheid en tegelijk zoeken naar contacten en relaties.'

'Als je niemand nog recht in de ogen hebt gekeken, gaan mensen niet in een keer hun ziel blootleggen aan de telefoon. Dat betekent niet dat je moet gaan eten met politici en dat dat de enige vorm is om aan journalistiek te gaan doen. Ik geloof ook niet in journalisten die allemansvrienden zijn.'

Politici deinzen er niet meer voor terug om journalisten op sociale media aan te vallen. Hoe staat u daar tegenover?

'Dat is altijd zo geweest. Ik ben ooit nog door Frank Vandenbroucke gekapiteld geweest omwille van een negatieve recensie van zijn boek in *Veto*.'

kwamen een paar van die gasten zich in de 's-Meiersstraat vrolijk maken met ons. Ze hadden zich verkleed, en reden een 'dikzakje' in een politie-uniform in een winkelwagentje binnen. Ik stond er toevallig bij en sleurde het karretje terug op straat, inclusief die 'dikken' erin. Het bleek Bart De Wever te zijn.'

U heeft als student en als jonge journalist het woelige studentenmilieu van de jaren tachtig meegemaakt. Zijn studenten vandaag nog even militant als toen?

'Toch op een andere manier dan wij. Wij kwamen meer op straat, de huidige generatie laat meer online van zich horen. Door de bestaande indeling van het academiejaar is het veel moeilijker voor studenten geworden om langdurig actie te voeren. We hadden vroeger veel meer tijd. Een week voor kerst organiseerden alle faculteitskringen nog hun 'feestweek' en werd er een hele week flink gestapt. Dat is nu haast ondenkbaar.'

'Als ik aan mijn eigen studententijd terugdenk had ik eigenlijk ook beter wat meer gestudeerd in plaats van al mijn tijd aan activisme te wijden. Mijn scriptie zou een jaar of twee vroeger af geweest zijn.'

Lees de uitgebreide versie van dit interview op veto.be